

चिल्ड्रन्स युनिवर्सिटी
स्कूल ऑफ न्युट्रिशन एन्ड हेल्थ
डिपार्टमेंट ऑफ होम सायन्स
गांधीनगर

शैक्षणिक वर्ष
२०२१-२०२२

पी.जे. डिप्लोमा न्युट्रिशन एन्ड डायेटेटिक्स

वर्ष	१	अभ्यासक्रमનો प्रकार: इरजियात अभ्यासक्रमનો कोड: NDC 102 अभ्यासक्रमनुं शीर्षक: एडवान्स क्लिनिकल न्युट्रिशन	क्रेडिट	४
सेमेस्टर	१		कलाक/ सप्ताह	४
हेतुओ	१. मानव पोषणसंभाणमां सामेल प्रक्रियाओने समजवा माटे विद्यार्थीओने सक्षम करवा २. विद्यार्थीओने उपचारात्मक आहार अनुकूलनना हेतुओ अने तेनुं महत्त्व समजावुं ३. विद्यार्थीओने पोषण अने येप वय्येना संबंधने समजवा माटे सक्षम करवा ४. विद्यार्थीओने पोषक सपोर्ट सूचववा माटेनो प्रोटोकोल समजवा माटे सक्षम करवा			

विषयवस्तु/पाठ्यक्रम - सैद्धांतिक अने प्रायोगिक

युनिट १	<p>उपचारात्मक आहार</p> <ul style="list-style-type: none"> • परियय • उपचारात्मक आवश्यकताओ माटे आहारना अनुकूलनना प्रकार • सामान्य पोषण: रोगनिवारक आहारनो आधार • डायेट प्रिस्क्रिप्शन • उपचारात्मक आहारनुं निर्माण • इटिन हॉस्पिटल डायेट<ul style="list-style-type: none"> • सामान्य आहार • प्रवाही आहार • नरम आहार • भोराक आपवानी रीत<ul style="list-style-type: none"> • भों वडे लेवातो भोराक • ट्युब फीडिंग
---------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • પેરિફેરલ વેઇન ફીડિંગ • પેરેંટલ ન્યુટ્રિશન <p>ગંભીર રીતે બીમાર વ્યક્તિની માવજતમાં તબીબી પોષણ ઉપચાર</p> <ul style="list-style-type: none"> • ગંભીર રીતે બીમાર વ્યક્તિઓ માટે પોષણ વ્યવસ્થાપન • પોષણ સપોર્ટમાં વિશેષ ખોરાકની પદ્ધતિઓ <ul style="list-style-type: none"> • એન્ટરલ ન્યુટ્રિશન (ઇએન) • પેરેંટલ ન્યુટ્રિશન
યુનિટ ૨	<p>તાવ અને ચેપમાં પોષણ વ્યવસ્થાપન (ન્યુટ્રિશનલ મેનેજમેન્ટ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • શરીરની સંરક્ષણ પ્રણાલી • પોષણ અને ચેપ • ચેપ દરમિયાન મેટાબોલિક ફેરફારો • ચેપના કારણે થતાં તાવનું વર્ગીકરણ અને ઇટીઓલોજી • ટાઇફોઇડ • ક્રોનિક તાવ/ચેપ <ul style="list-style-type: none"> • ક્ષય રોગ • એચ.આઇ.વી. (હ્યુમન ઇમ્યુનો ડેફિસિયન્સી વાઇરસ) ચેપ અને એઇડ્સ (એક્વાઇર્ડ ઇમ્યુન ડેફિસિયન્સીસિન્ડ્રોમ)
યુનિટ -3	<p>બાળરોગની સમસ્યાઓ અને પોષણ વ્યવસ્થાપન</p> <ul style="list-style-type: none"> • જન્મજાત હૃદયરોગ (સીએચડી) • અધૂરા માસે જન્મ / જન્મ સમયે ઓછું વજન • સેલિયાક રોગ • લેક્ટોઝ અસહ્યતા (ઇનટોલરન્સ) • ચયાપચયની જન્મજાત ખામીઓ <ul style="list-style-type: none"> • ફેનીલકેટોન્યુરિયા (પીકેયુ) • ટાઇરોસિનેમિયા • મેપલ સીરપ યુરીન ડીસઓડર (પેશાબ રોગ) (એમએસયુડી) • હોમોસિસ્ટીન્યુરિયા • ગેલેક્ટોસીમિયા

<p>યુનિટ -૪</p>	<p>વજન અસંતુલન અને ખોરાકની પ્રતિકૂળ પ્રતિક્રિયાઓમાં પોષણ વ્યવસ્થાપન</p> <ul style="list-style-type: none"> ● વજનનું અસંતુલન - વર્ગીકરણ અને વ્યાપ <ul style="list-style-type: none"> • શરીરના આદર્શ વજનની ગણતરી માટે માર્ગદર્શિકા • સ્થૂળતા • ઇટઓલોજી • ઉર્જા સંતુલન • સ્થૂળતાનું વ્યવસ્થાપન • આહાર અને જીવનશૈલીમાં ફેરફાર • નિવારક બાબતો • ઓછું વજન • ઇટીઓલોજી • ડાયેટરી મેનેજમેન્ટ ● ખોરાકની પ્રતિકૂળ પ્રતિક્રિયાઓ <ul style="list-style-type: none"> • ફૂડ એલર્જી (અતિસંવેદનશીલતા) • ફૂડ ઇન્ટોલરન્સ (અસહિષ્યતા) ● ખોરાકની પ્રતિકૂળ પ્રતિક્રિયાઓ - નિદાન પ્રક્રિયા ● ખોરાકની પ્રતિકૂળ પ્રતિક્રિયાઓની સારવાર અને વ્યવસ્થાપન ● ખોરાકની પ્રતિકૂળ પ્રતિક્રિયાઓનું નિવારણ
-----------------	---

સંદર્ભ

1. Robinson CH, Laer MR, Chenoweth WL and Garovich AE (1998). Normal and Therapeutic Nutrition (17thed.). Macmillan Publishing Company, New York
2. Mahan KL and Stump SE (2007). Krause's Food and Nutrition Therapy (12thed.)Saunders Publishing
3. Association of Physicians of India (1998). API Textbook of Medicine, Vol. I and II. Published by Association of Physicians of India
4. થેરાપ્યુટિકન્યુટ્રિશન
5. ફૂડમેન્ટલ્સ ઓફ ફૂડ્સ એન્ડ ન્યુટ્રિશન